

Yttrande

Datum 2025-08-21
Diarienummer 4.3.3-2506-0843

Er beteckning
NV-25-030578

Espoo Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se
Kopia: espoo@naturvardsverket.se

Gränsöverskridande samråd om avgränsning av miljöbedömning för Finlands havsplaner, NV-25-030578

Naturvårdsverket har bjudit in Statens geotekniska institut (SGI) att lämna synpunkter i enlighet med Esbokonventionens protokoll om avgränsning av miljöbedömning för Finlands havsplaner.

SGI:s yttrande utgår från den expertkunskap SGI innehar som är relevant för ärendet och omfattar här områdena geotekniska säkerhetsfrågor, erosion- och sedimenttransport och förorenade sediment utifrån ett gränsöverskridande perspektiv.

Bakgrund

Finlands miljöcentral har underrättat Naturvårdsverket om att Finland har påbörjat arbetet med revideringen av havsplanerna, bland annat med anledning av omställning till förnybar energi och klimatpåverkan. Denna underrättelse inkluderar en beskrivning av inriktning och omfattning på revideringen av havsplanerna samt förslag till avgränsning av den strategiska miljöbedömningen. I nästa skede, 2027, sker samråd om planförslag och miljökonsekvensbeskrivning.

SGI:s synpunkter

Naturvårdsverket önskar synpunkter på: om Sveriges miljö och människors hälsa berörs av planen; om Sverige ska fortsätta delta i miljöbedömningen och kommande samråd; avgränsningen av miljöbedömningen; samt identifiera och bidra med planeringsunderlag för samordningen av det finska havsplane-samarbetet som ska beaktas och användas i någon av havsplanerna eller i den strategiska miljöbedömning.

- **Berörs Sveriges miljö och människors hälsa av planen?**

Ja, planen kan påverka Sveriges miljö. SGI förutsätter att geotekniska säkerhetsfrågor samt områden med förorenade sediment beaktas i den framtida havsplanen och att hänsyn tas till eventuell förorenings-spridning vid planerade verksamheter. Läs mer nedan.

- **Sverige ska fortsätta delta i miljöbedömningen och kommande samråd?**

Ja, bland annat för att följa upp att geotekniska säkerhetsfrågor och förorenings-spridning beaktas i de framtida havsplanerna och för att säkerställa att frågorna hanteras i kommande ärenden vid

Yttrande**Datum**

2025-08-21

Diarienummer

4.3.3-2506-0843

anläggandet av installationer i havet. Även för att säkerställa att relevanta kunskapsunderlag finns tillgängliga, eller tas fram, för att kunna bedöma risker och påverkan.

SGI anser i övrigt att det är viktigt för förvaltningen av vårt gemensamma hav att ländernas havsplaner harmoniserar så att möjliga framtida konflikter med gränsöverskridande miljöpåverkan undviks.

- **Synpunkter på avgränsning av miljöbedömningen**

Se ovan.

- **Planeringsunderlag att beakta**

SGI förutsätter att kunskap och karteringar som beskriver botten geologi, topografi och förorenade föroreningar (inklusive äldre, nuvarande och eventuellt framtida dumpningsplatser) används i det kommande arbetet. Om information saknas eller är bristfällig bör det ingå i Finlands framtida arbete att ta fram information.

Kunskap om förorenade sediment finns inom det svenska Myndighetssamverkan Förorenade Sediment – SESAM [Startsida - Rena sediment](#)

Geotekniska säkerhetsfrågor och spridning av föroreningar

Olika typer av verksamhet i havet och på havsbotten, exempelvis vindkraftparker, kabeldragningar och nyttjande av naturresurser, så som sand och grus, kan ge påverkan i omgivningen.

Vattendjup, morfologi, geologi och bergrundsytans läge varierar inom Östersjön, vilket innebär att bottenförhållanden och geotekniska egenskaper varierar. Det innebär att skilda förutsättningar finns mellan områden för att en geoteknisk säkerhet ska kunna uppfyllas för installationer på havsbotten. Risk för skred föreligger i områden med skredkänsliga sediment och lutningar. Påverkan kan även ske vid själva anläggandet av installationer eller av sättningar och om vindkraftverk välter. Följaktligen finns det en risk för spridning av förorenade sediment till svensk ekonomisk zon om inte den geotekniska säkerheten efterlevs.

Det finns även risk att erosion och grumling uppkommer om naturliga, erosionsskyddande grövre residu sediment avlägsnas i bottenytan och exponerar eventuella underliggande, finkorniga sediment. Det kan innebära erosion eller att sedimentdynamiken påverkas så att erosion-, transport- och ackumulationsförhållanden förändras, vattnets grumlas och att föroreningar sprids, vilket kan ge negativ påverkan i omgivningen.

De olika bottenförhållanden innebär också att olika typer av fundament, förtöjnings- och ankringssystem kan krävas, samt att val av exakt plats fordras för att erhålla en garanterad geoteknisk säkerhet för olika verksamheter.

Vid framtid ESBO-samråd om specifika ärenden behöver dessa aspekter beaktas.

Yttrande**Datum**

2025-08-21

Diarienummer

4.3.3-2506-0843

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Mats Eriksson efter föredragning av klimatstrateg Anette Björlin. I ärendets slutliga handläggning har även geolog Johan Nyberg, och miljögeotekniker Jenny Vestin deltagit.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Mats Eriksson

Anette Björlin